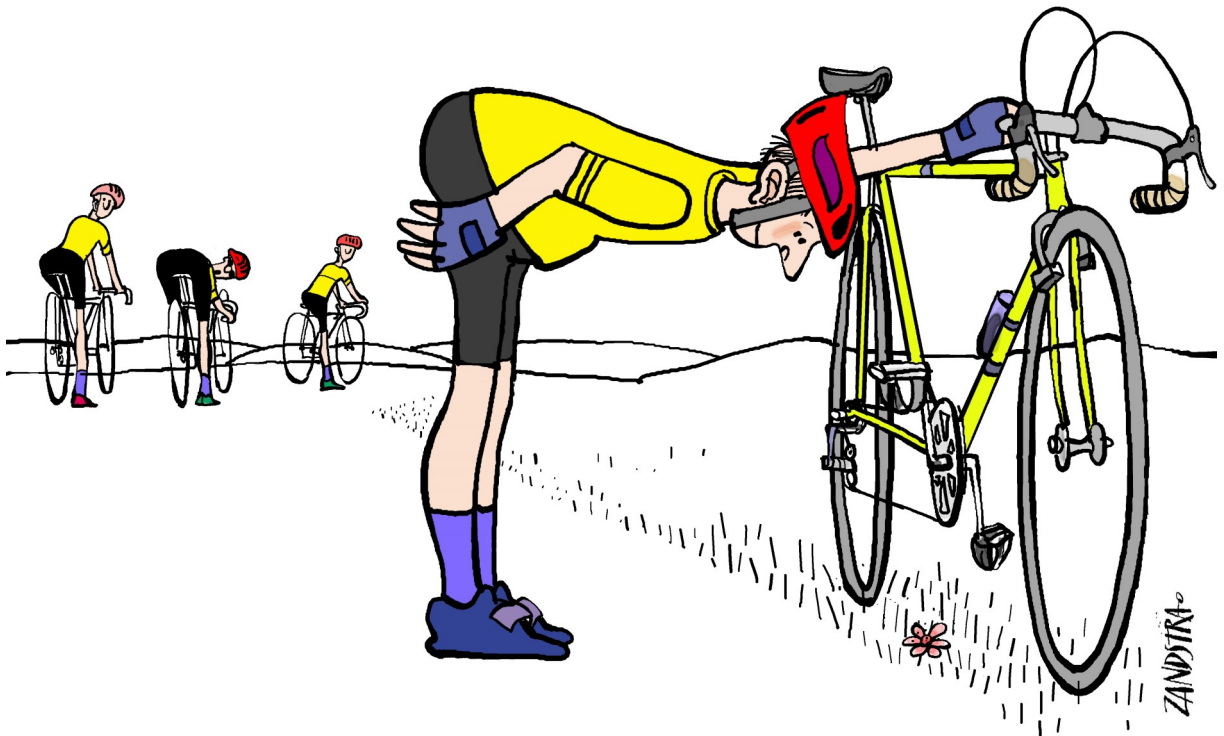

Kijk eens om je heen

Aspecten:

Ontzag

Verwondering

Uit weekbrief nr. 42, 2008 '[Duurzaam leren leven](#)'

Ook al wonen we in de stad en zijn we omringd door techniek,
we blijven 'kinderen van de aarde' en hebben in elk jaargetij een ander gevoel.
Dat is ook zo in de opeenvolgende seizoenen van ons leven.
De periode van onze jeugd kunnen we vergelijken met de lente.
Alles wat we intens beleven, draagt bij tot beweging en groei.
We hebben dan begeleiding, begrip en ruimte nodig om tot ontwikkeling te komen.
Met de zomertijd komt de volwassenheid en verantwoordelijkheid voor de relaties
die we aangaan, voor een partnerkeuze of niet, voor de kinderen die geboren
kunnen worden en voor het werk dat we verrichten.
We staan midden in het leven en in de wereld.
Dan volgt de herfst, het tijdperk van onthechting en onthaasting, met meer tijd
voor introspectie.
Tenslotte telt in de winter elke dag, als mensen het ouder worden durven te aanvaarden.
Juist dan is men in de gelegenheid veel voor anderen te betekenen.
Het is goed in elke levensfase bewust met het leven mee te bewegen.
Zo dragen we het licht van ons ideaal over aan komende generaties,
liefde die blijft en duurzaam is.
Mocht toch de cyclus van het leven, die zich telkens herhaalt,
leiden tot een hoger niveau van mens-zijn.

Uitgave maart 2017

NB: Bij een geprinte versie van de themabladen dient de publicatiedatum altijd
gecontroleerd te worden met de elektronische versie van het document welke beschikbaar
is via de jeugdsite van het Apostolisch Genootschap (<http://jeugd.apgen.nl>).

© Namen van tekstschrijvers en componisten van de apostolische liederen kunnen worden
geraadpleegd op het intranet van het genootschap. © Apostolisch Genootschap.

Wat gaan we leren?

Het is een wonder dat ik er ben, dat de ander er is in een dynamische wereld en dat we deel zijn van een voortdurend scheppingsproces. Dat heb je bij je geboorte allemaal gekregen. Een cadeau waar je niets voor hebt hoeven doen. Als je het wonder van de schepping ervaart en je deel weet van het grote geheel, voel je je ook verantwoordelijk om bij te dragen aan een mooie wereld en deze te onderhouden.

'Het is dus een kwestie van goed om je heen kijken, bewust en met aandacht leren kijken. Met je ogen en met je hart'

Doelstelling 6 - 9 jaar:

Het ontdekken van het wonder van schepping.

Doelstelling 9 - 12 jaar:

Beseffen dat je deel bent van een groter geheel.

Doelstelling 12 - 15 jaar:

Ontdekken wie je bent en je bewust worden van je plaats in het grote geheel.

Doelstelling 15+ kring:

Je bewust zijn van je mogelijkheden bij te dragen aan een mooie wereld en je daarvoor verantwoordelijk weten.

Stap 1: Kiezen

Voorganger en pcj kiezen samen het thema en vragen het themablad aan bij Jeugd@apgen.nl.

Stap 2: Verkennen van de weg (Nog voordat je aan de slag gaat met het thema.)

Rond de tafel met jeugdverzorgers, voorganger, PCJ.

Eventueel aangevuld met een delegatie uit de gemeenschap.

Denk aan bijvoorbeeld jongeren, werkgroep eredienst, ouders, ouderen om de denk en draagkracht te vergroten.

Beantwoord dan de volgende drie vragen:.

1) Wat is het vertrekpunt?

- Wat was het vorige thema en wat is daarvan geleerd, wat is blijven liggen?
- Zijn er landelijke samenkomsten? (Jongerenconferentie, uitgaansdag, tweede kringdag.)
- Zijn er plaatselijke gebeurtenissen waar je rekening mee wilt houden? (Gemeenschapsdag, dopen, komst apostel, open eredienst.)
- Zijn er persoonlijke gebeurtenissen waar je rekening mee moet houden. Persoonlijke agenda's (examenperiode, cito-toetsen, schoolreizen).
- Zijn er feestdagen (vakanties, Bevrijdingsdag, Pinksteren), waar rekening enz.

2) Met wie zijn we op reis?

- Zijn er bijzondere persoonlijke situaties?
- Zijn er bijzondere kringsituaties?
- Zijn er bijzondere situaties in de gemeenschap? (Samenwerken van kringen, andere locatie.)

3) Waar willen we aankomen?

- Zijn er extra doelstellingen? (Bv. versterken kringgevoel of inzetten op veiligheid)
- Willen we de afsluiting koppelen aan een zondag met plaatselijke voorbereiding?
- Hoe willen we de gemeenschap meenemen?
Welke natuurlijke momenten zijn daarvoor?

Bepaal op basis van het voorgaande wanneer je wilt aankomen.

- Minstens 8 kringsamenkomsten (*exclusief vakanties*).

Stap 3: Verkennen van het thema

Onderstaande werkvorm(en) geven aanleiding tot gesprek en verdieping met betrekking tot dit themablad. U kunt deze werkvorm(en) gebruiken om samen als jeugdverzorgers en/of met de gemeenschap, dit thema op eigen niveau te verkennen.

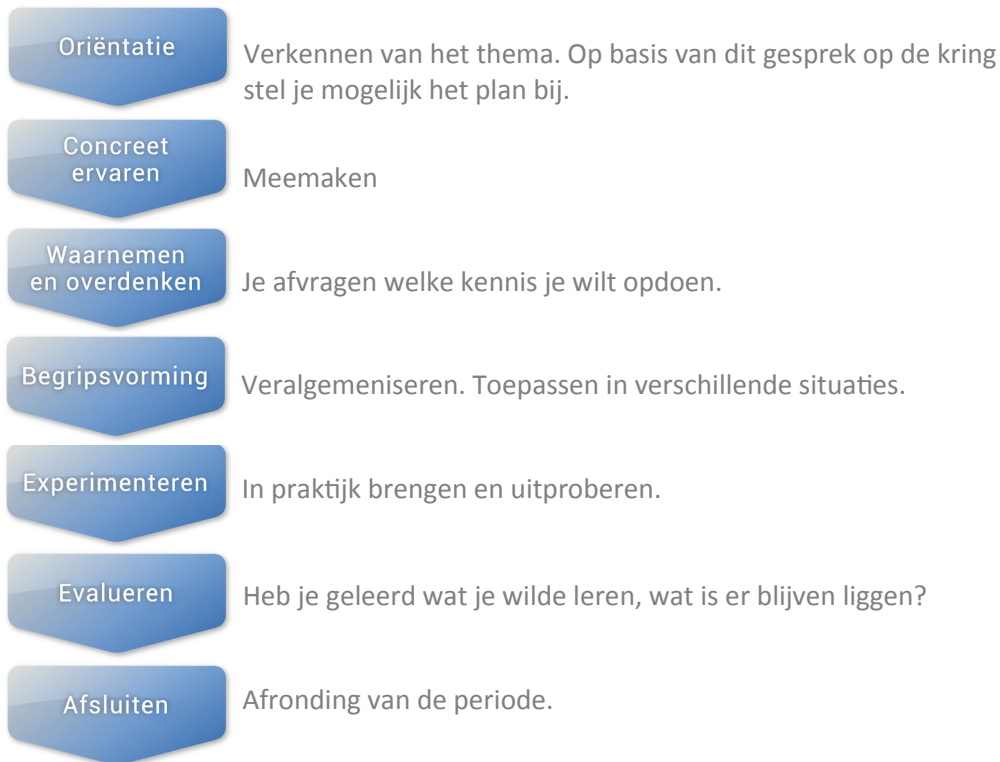
[Werkvorm 'Film kijken'](#).

Stap 4: Voorlopige ordening

Leren gebeurt in verschillende fases.

De leerfasen die per thema gehanteerd worden zijn:

De leerfasen zijn verder per leeftijd uitgewerkt en iedere werksuggestie is voorzien van een icoontje zodat u in een oogopslag kunt zien om welk soort werkvorm het gaat. Als u op het icoontje klikt, ziet u de verdere uitwerking van de werksuggestie. Tevens is er een tijdsindicatie bijgegeven.

Belangrijk bij de invulling van de periode is dat elke stap/fase doorlopen wordt.

- De duur van een thema beslaat minstens 8 weken (exclusief vakanties).
- Je kunt over een leerfase meerdere weken doen, maar respecteer wel de volgorde van de fases.
- Probeer zelf bedachte activiteiten zoveel mogelijk onder te brengen bij de juiste fase.
- Let bij het invullen van het thema op dat er rekening gehouden wordt met de verschillende stijlen waarmee kinderen leren. Varieer dus in werkvormen.

Vul de periode voorlopig in en kijk dan nog eens opnieuw.

- Waarom is dit een apostolisch thema?
- Is het ook zo te herkennen?

Natuurlijk ligt de weg niet vast. De eerste kringavond zal in de verkenning de nodige verrassingen brengen. Dat vraagt ruimte en flexibiliteit.

We onderscheiden de volgende werkvormen met bijpassend icoontje:

 mp3	Mp3
 film	Film
 Boeken/verhaal	Boeken/verhaal
 Brainstorm	Brainstorm
 PowerPoint	PowerPoint
 Gesprek	Gesprek
 Spel	Spel
 Muziek	Muziek
 Creatief	Creatief
 Geschiedenis	Geschiedenis
 Werkblad	Werkblad
 Weekbrief	Weekbrief
 Divers/overig	Divers/overig
 Drama	Drama

Leerlijn 6 tot 9 jaar

Kinderen van 6-9 jaar gaan net naar school en beginnen de wereld van een andere kant te zien, ze zijn minder egocentrisch en kunnen dingen al meer van verschillende kanten zien. Ze krijgen het besef deel te zijn van de aarde. Daarnaast willen kinderen van deze leeftijd bij de groep (leeftijdgenoten) horen. Het kind kijkt tegen de volwassene op, omdat deze zoveel weet en kan. Ze kunnen zich verwonderen. Hun wereldbeeld is nog niet af.

download de werkvormen op: <http://jeugd.apgen.nl/documenten/Themabladen/Kijkeensomjeheen/6-9>

Oriëntatie

Verbazing wekken over de wereld en laten zien hoe divers de schepping is

Zingen met elkaar

Het kinderkoorlied 'Dat ik besta' en 'Regenboog'

Het wonder van schepping in beeld

Een collage maken

Op zoek naar de natuur met je fotoestel

Kijk eens om je heen!

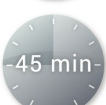
Concreet ervaren

Tot verwondering komen door de natuur concreet te ervaren

Bloemstukjes maken

Samen bloemstukjes maken

Hoe groeien bloemen?

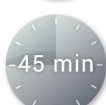
Zelf bloemen zaaien of bollen planten

Waarnemen en overdenken

Samen denken we na over schepping

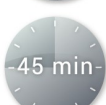

Bezoek aan een natuurcentrum

Een wonder.

Zing met elkaar het kinderkoorlied 'Een wonder'

Wat is een planeet?

Zing met elkaar het kinderkoorlied 'Allen op één planeet'

Filosoferen over schepping

Begripsvorming

In verschillende situaties het wonder van de natuur ervaren

Aan de wandel...

Maak met elkaar een wandeling door een natuurgebied.

Knutselen met gevonden materialen

Wat is dat eigenlijk, schepping?

Welke denkbeelden zijn er over schepping en evolutie?

God, wie of wat is dat?

Ga met elkaar op zoek naar de verschillende geloven en hun zienswijzen.

Experimenteren

Iedere keer weer het bijzondere van de schepping zien en ervaren

Ons verwonderen

Proefjes die kunnen zorgen voor een gevoel van verwondering.

Ontdekken 'waarom de zee nooit leeg raakt'

Atomen knippen

Evaluëren

Bespreek wat voor ieder 'het wonder van de schepping'/'God' betekent

Afsluiten

Bespreek de opdracht van de evaluatie

Leerlijn 9 tot 12 jaar

Kinderen van 9 tot 12 jaar kunnen zich steeds meer inleven in de ander. Ze vormen vriendschappen en vooral het samen doen neemt nu een prominente plek in. Ze zijn op deze leeftijd erg gevoelig voor het gedrag van leeftijdgenoten en voor hun oordeel. Ze zijn erg bezig met hun eigen identiteit: Wie ben ik? Wat kan ik? De vergelijking met anderen is een belangrijke basis om hierover na te denken. Vriendschappen worden hechter en zijn in sterkere mate gebaseerd op vertrouwen en loyaliteit. Het erbij horen geeft een gevoel van veiligheid. Tegelijkertijd kan het zo zijn, dat de eigen voorkeuren en interesses die het kind op deze leeftijd ontwikkelt, botsen met de normen van de groep. Kinderen vanaf 9 jaar gaan nadenken over levensvragen en vragen stellen waarop volwassenen ook niet altijd het antwoord weten. De wereld wordt groter en minder overzichtelijk; er zijn kennelijk ook dingen waar geen oplossingen voor bestaan. Belangrijk is dat kinderen over onderwerpen kunnen praten met volwassenen om hen heen. Kinderen in deze fase gaan nadenken over wat het betekent een goed mens te zijn, omdat ze aandacht krijgen voor waarden en normen. Ze gaan beseffen dat ze deel zijn van een groter geheel.

download de werkvormen op: <http://jeugd.apgen.nl/documenten/Themabladen/Kijkeensomjeheen/9-12>

Oriëntatie

Gevoel van verwondering oproepen voor schepping en met elkaar verkennen wat je aan activiteiten kunt doen om dat gevoel te versterken

1 uur

Een mindmap of woordspinn maken

Associëren over het onderwerp 'kijk eens om je heen'.

1 uur

Het wonder van groei

Op zoek naar hoe dit proces werkt.

45 min

Zingen met elkaar

Het kinderkoorlied 'Dat ik besta' en 'Regenboog'.

Concreet ervaren

Ervaren dat jij deel bent van een groter geheel

1 uur

Ook ik ben deel van een groter geheel

Maak een eigen fotoalbum over wie belangrijk is of is geweest.

1 uur

Je eigen heeral maken

Waarnemen en overdenken

Nadenken over de schepping en God, hoe jij en anderen dat zien en wat je nog zou willen leren.

1 uur +

Een natuurcentrum bezoeken

45 min

Wat is een planeet?

Zing met elkaar het kinderkoorlied 'Allen op één planeet'

Een wonder

Zing met elkaar het kinderkoorlied 'Een wonder'

Wat is dat eigenlijk, schepping?

Welke denkbeelden zijn er over schepping en evolutie?

God, wie of wat is dat?

Welke denkbeelden zijn er eigenlijk over God?

Begripsvorming

In verschillende situaties ervaren dat het wonder van schepping overal is.

Aan de wandel

Maak met elkaar een wandeling door een natuurgebied.

Knutselen met gevonden materialen**Experimenteren**

Met behulp van verschillende experimentjes, iedere keer het bijzondere van schepping zien en ervaren.

Oneindigheid, hoe 'voelt' dat eigenlijk?**Verbazing over getallen****Evaluëren**

Bespreek wat voor ieder 'het wonder van de schepping'/'God', betekent

Afsluiten

Bespreek de opdracht van de evaluatie

Leerlijn 12 tot 15 jaar

Jongeren vanaf 12 jaar maken zich bij het beoordelen van dilemma's meer los van de concrete situatie en generaliseren meer. In deze leeftijdsfase zijn hun meningen soms hard en weinig genuanceerd. Onderhandelingsvaardigheden zoals het afwegen van verschillende belangen, het geven en nemen en het vinden van compromissen zijn, of 'vinden ze' belangrijk. Hun waarnemingen en interpretaties kunnen soms zwart-wit zijn. En gevoelens van eenzaamheid en de druk van de omgeving kunnen ervoor zorgen dat deze jonge mensen zich naar binnen keren. Om je heen kijken, het wonder ervaren, nadenken over goed en fout, jezelf stapje voor stapje ontdekken en je deel voelen van het grote geheel kan dan gerust een uitdaging genoemd worden. De gemeenschap kan daarbij een belangrijke rol spelen.

download de werkvormen op: <http://jeugd.apgen.nl/documenten/Themabladen/Kijkeensomjeheen/12-15>

Oriëntatie

Oriënteren op het wonderlijke van de wereld waarop je leeft

Alleen op de wereld

Wat neem je mee naar een onbewoond eiland ?

Op ontdekkingsreis

Maak een reisprogramma voor een ontdekkingsreis.

7 Wereldwonderen, 7 natuurwonderen

Maak kennis met dit cultuurgood en met het wonder van de natuur.

Concreet ervaren

Verbazing oproepen over je eigen bestaan en de wereld om je heen

Kijken als een kleuter

Verbaas je over de wereld.

Wie ben ik?

Fotocollage van de kring

Elkaar beter willen leren kennen

Waarnemen en overdenken

Leren dat jouw manier van kijken van invloed is op je eigen leven en op dat van anderen

Pestgedrag

Hoe gaan ze hiermee om?

Goede doelen

Doen ze zelf iets voor een goed doel?

Hoe kijk je

Begripsvorming

Leren dat het leven niet zwart/wit is en dat te snel oordelen je op het verkeerde been kan zetten.

Bedenk je ideale wereld

De gebarsten kruik

Experimenteren

Oefenen met verschillende manieren van kijken naar het leven.

Oneindigheid, hoe 'voelt' dat eigenlijk?

Wonderlijke patronen en verhoudingen in de natuur

Wat is bidden en helpt het?

Evalueren

Maak een goede-voornemens-lijst

Afsluiten

Deel de goede-voornemens-lijst

Leerlijn 15+

Voor deze kring gaan we verder onderzoeken wie we zijn in relatie tot de wereld. Een voorwaarde om hierover in gesprek te komen is dat je je eigen mening kunt vormen. Wat is goed? Wat is minder goed? In deze fase is het overtuigen van jongeren niet gewenst. Onze ideaalbeelden zijn de moeite waard om te laten zien. Maar in de gesprekken moet voldoende ruimte ontstaan voor hun wijze van denken en kijken. Pas als zij zelf positieve ervaringen hebben opgedaan, gaan ze geloven dat hun mening er echt toe doet en ontwikkelen ze zelfvertrouwen. Een gevoel van enthousiasme en ontzag creëren over het leven en onderzoeken waardoor je dat kunt versterken

download de werkvormen op: <http://jeugd.apgen.nl/documenten/Themabladen/Kijkeensomjeheen/15>

Oriëntatie

Oriënteren op het mooie in de wereld

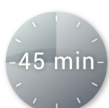
'Sacred Planet'

Het mysterie van het leven.

Anderen kunnen je inspireren

Zou elkaar inspireren een bijdrage aan een mooiere wereld kunnen leveren?

Klanken die het hart raken

Concreet ervaren

Energie en verwondering voelen bij de mogelijkheden van het leven.

Het wonder van een nieuw leven

Ons geboortekaartje

Verwondering

Onderzoek met de jongeren waarvan zij in verwondering raken.

**Waarnemen
en overdenken**

Nadenken over hoe we een positieve bijdrage aan de wereld kunnen hebben en wat we nog zouden willen leren

Anne Frank

Edison

Begripsvorming

Realiseren dat we invloed hebben op de wereld om ons heen

Bedenk je ideale wereld

Wat kunnen we doen in onze eigen omgeving?

Beïnvloed jouw wereld

Filosoferen over de mogelijke effecten van het individu op de wereld.

Experimenteren

We doen ervaring op met het bewust positief in de wereld staan

Elkaar positief beïnvloeden

Wat liefde doet

Evaluëren

Maak een goede-voornemens-lijst

Afsluiten

Deel de goede-voornemens-lijst

(Apostel Paulus 1 Corinthiers 13)

MAAR. SINENIS. BETEKENIS.
ZONDER DOE
DE IK
LIEFDE WAT
BEN NIETS
IK HEEFT
NIETS EN
EN NIETS
HEEFT IK
NIETS BEN
WAT LIEFDE
IK DE
DOE ZONDER
BETEKENIS. MAAR.

hoe je het ook wendt ofkeert...

(Apostel Paulus 1 Corinthiers 13)

Uit 'Ik geloof het wel'.

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

plaats voor religieus-humanistische zingeving